

Lesson 10: Exercise Pages 128 - 134

---

1. पूर्वस्मिन् काले गंगायाः तीरे अन्धः गृध्रः अवसत् ।
In a former time, a blind vulture lived on the bank of the Gaṅgā.

---

2. यतः सः अन्धः अभवत् ततः तस्य जीवनाय विहगाः तस्मै प्रत्यहं आहारं अयच्छन् ।
Since the vulture was blind, therefore to keep him alive birds gave him food everyday.

---

3. अथ कदाचिद् कश्चिद् मार्जारः तेषां विहगानां शावकान् भक्षयितुं तत्र आगतः ।
Now once a certain cat came to eat the young of the birds.

---

4. तं मार्जारं दृष्ट्वा एव सर्वैः विहगैः तस्मात् भयेन आविष्टैः कोलाहलः कृतः ।
Having just seen the cat, by the birds, filled with fear of it, a hubbub was made.

---

5. तं कोलाहलं श्रुत्वा तेन अन्धेन गृध्रेण उक्तम् ।
Having heard the hubbub (it) was said by the blind vulture:

---

6. कः^{1/1} अयं^{1/1} आगच्छति इति ।
“Who is this coming?”

---

7. सः मार्जारः तं गृध्रं अवलोक्य हा⁰ हतः अस्मि^{अस् 2P pres I/1} इति भयेन चिन्तयित्वा सविनयं⁰
अभ्यभाषत ।
Having seen the vulture, the cat, having thought with fear, “Alas! I’m a goner!”
spoke politely.

---

8. मार्जारः अहं^{1/1} ।
“I am a cat.

---

9. त्वां^{2/1} अभिवन्दे^{अभि-वन्द् 1A pres I/1} इति ।
I greet you.”

---

10. एवं उक्त्वा सः गृध्रस्य समीपं उपगम्य तरोः पादे तत्र एव अतिष्ठत् ।
Having spoken thus, having approached the vicinity of the vulture at the foot of
the tree he stood there only.

---

11. यदि त्वं मार्जारः भवसि तदा दूरं सत्वरं अपगच्छ^{अप-गम् 1P imperf II/1} ।
“If you are a cat, then go far away at once.

---

12. न चेद्⁰ त्वां⁰ हनिष्यामि^{हन् 2P fut I/1} इति सः गृध्रः अवदत् ।
If not, I will kill you!” said the vulture.
-
13. कुतः मां^{2/1} हन्तुं इच्छसि ।
“Why do you wish to kill me?
-
14. किं⁰ मम^{6/1} मार्जारत्वेन एव मां हनिष्यसि^{हन् 2P fut II/1} ।
Will you kill me simply due to my cat-ness?
-
15. अहं^{1/1} मम^{6/1} जात्या^{3/1} एव निश्चितं⁰ त्वया^{3/1} न वध्यः ।
Surely I am not to be killed by you merely by my birth.
-
16. अपरं⁰ च अहिंसा परमः धर्मः इति वदन्ति साधवः^{1/+} ।
Moreover noble people say, ‘Non-injury is the supreme virtue.’
-
17. अन्येषां^{6/+} हिंसायाः^{5/1} निवृत्ताः ते स्वर्गं गच्छन्ति इति धर्मशास्त्रेषु मया^{3/1} श्रुतम् ।
‘The ones desisted from the injury of others go to heaven,’ (it) is heard by me in the Dharma-Śāstras.
-
18. अन्यद्^{1/1} च किं⁰ अरये अपि गृहं आगताय आतिथ्यं न यच्छसि ।
And moreover, do you not give hospitality to even an enemy come to (your) home?
-
19. चन्द्रः चाण्डालगृहात् अपि ज्योत्स्नां न संहरते ।
The moon does not withhold light from even a cāṇḍāla.
-
20. आसु^{7/+} मतिषु गुरवः न विवदन्ते इति मन्ये इति सः मार्जारः तं गृध्रं प्रत्यभाषत ।
“I believe, ‘In these notions the teachers do not disagree,’” the cat answered the vulture.
-
21. एवं विश्वास्य^{वि-श्चस् c-ger} सः मार्जारः गृध्रस्य अनुज्ञया तरोः कोटरं तस्य वसतिं प्रविष्टः ।
Thus having inspired confidence, with the approval of the vulture, the cat entered the hollow of the tree, his home.
-
22. ततः कतिपयेषु दिनेषु अतीतेषु माजरिण शावकाः एकैकशः⁰ प्रत्यहं आक्रम्य कोटरं आनीय व्यापादिताः खादिताः च ।
Thereafter, when a few days passed, having attacked one by one everyday, having brought (them) into the hollow, by the cat the young were killed and eaten.
-

23. अन्यैः विहगैः जिज्ञासायां आरब्धायां सः मार्जारः कोटरं त्यक्त्वा अपसृतः ।

When an investigation was begun by the other birds, having left the hollow, the cat went off.

24. बहूनां शावकानां कंकालैः पूर्णं कोटरं दृष्ट्वा अनेन एव शावकाः भक्षिताः इति निश्चित्य तैः विहगैः सः गृध्रः तत्र एव सहसा व्यापादितः ।

Having seen the hollow filled with the skeletons of many young, having determined, "By this (vulture) alone the young have been eaten," by the birds the vulture was killed right there straightway.

English to Sanskrit

1. एकदा कश्चिद् गृध्रः पूर्वस्मिन् जन्मनि कृतानां पापानां विपाकेन अन्धः अन्यैः विहगैः सह वने अवसत् ।

2. इमे विहगाः कृपायाः तस्य जीवनाय प्रत्यहं अन्नं अयच्छन् ।

3. एकस्मिन् दिने कश्चिद् मार्जारः तेषां विहगानां शिवकान् भक्षितुं आगतः ।

4. गृध्रं दृष्ट्वा एव सः तस्मात् भयेन आक्रान्तः अभवत् ।

5. यदा मार्जारः तस्य गृध्रस्य वृक्षं उपागच्छत् तदा गृध्रः तम् अभ्यभाषत ।

6. कः असि ।

7. कस्मात् देशात्

8. आगतः ।

9. किमर्थं अस्मिन् वने प्राविशः इति ।

10. मार्जारः अहम् ।

11. त्वां अभिवन्दे इति प्रत्यवदत् मार्जारः ।

12. मार्जारः अहम् इति वचनं श्रुत्वा गृध्रः अवदत् यदि त्वं मार्जारः तर्हि सत्वरं गच्छ इति ।

13. मार्जारः गृध्रं प्रत्यभाषत मम मार्जारत्वेन एव त्वं चिन्तयसि अहं एषां विहगानां शावकान् भक्षितुं इच्छामि इति ।

14. तस्मात् कारणात् मां वदसि सत्वरं गच्छ इति ।

---

15. किन्तु अहं धार्मिकः अहं अहिंसायां आसक्तः ।

---

16. न कञ्चित् हन्तुं इच्छामि इति ।

---

17. एवं गृध्रं विश्वास्य तत्र वृक्षस्य कोटरे वसितुं अनुज्ञां तस्मात् लब्ध्वा विहगानां शावकान् सर्वान् भक्षित्वा कोटरे कंकालान् त्यक्त्वा सः अपगतः ।

---

18. तदनन्तरं सर्वैः विहगैः जिज्ञासायां आरब्धायां कोटरे च कंकालेषु दृष्टेषु गृध्रः विहैः व्यापादितः ।
